

Wrocław, dnia 9 lipca 2024 r.

Komunikat
Dolnośląskiej Izby Aptekarskiej
o wygraniu sprawy przed Wojewódzkim Sądem Administracyjnym
w Warszawie

Dolnośląska Izba Aptekarska we Wrocławiu informuje, że w dniu 4 lipca 2024 r. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie wydał wyrok w sprawie o sygn. **V SA/Wa 1719/23**, w którym uwzględnił skargę (administracyjną) Izby i uchylił decyzję Głównego Inspektora Farmaceutycznego („GIF”) w przedmiocie utrzymania w mocy decyzji Dolnośląskiego Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego o przeniesieniu zezwolenia na prowadzenie apteki (sprawa dotyczyła apteki poł. we Wrocławiu). W skardze do Sądu Izba podnosiła, że przedsiębiorca, który wystąpił o przeniesienie zezwolenia, nie spełniał przesłanki antykoncentracyjnej, tzn. że jest częścią grupy kapitałowej, która prowadzi na terenie kraju sieć kilkuset aptek. Tymczasem, limit koncentracji aptek, określony w ustawie – Prawo farmaceutyczne („p.f.”), wynosi 4 apteki (art. 99 ust. 3a p.f.). Izba wskazywała również, że zarówno Dolnośląski WIF, jak i GIF nie ustaliły w sposób prawidłowy stanu faktycznego sprawy w odniesieniu do ww. przesłanki z art. 99 ust. 3a p.f.

Sąd uznał zasadność argumentacji podniesionej przez Izbę i w ustnych motywach wyroku wskazał, że:

- w sprawie nie wyjaśniono szeregu okoliczności, które mają znaczenie w kontekście określenia tego, czy przedsiębiorca wnioskujący o przeniesienie zezwolenia, spełnia przesłankę antykoncentracyjną (art. 99 ust. 3a p.f.);
- źródła i przejawy kontroli nad przedsiębiorcą, świadczące o funkcjonowaniu w ramach jednej grupy kapitałowej, mogą być rozmaite;
- GIF jest centralnym organem państwowym, zobowiązanym do oceny wydawanych decyzji przez wojewódzkich inspektorów farmaceutycznych, czyli organy I instancji, pod kątem ich: legalności, słuszności i celowości;
- GIF posiada kompetencje i narzędzia prawne do dokładnego ustalenia stanu faktycznego sprawy, których w n/n sprawie nie wykorzystał;
- dokładne wyjaśnienie stanu faktycznego sprawy wynika z zasady prawdy materialnej (art. 7 k.p.a.); w n/n sprawie nie uczyniono zadość tej zasadzie;
- w toku całego postępowania administracyjnego Izba artykułowała wątpliwości co do spełniania przez przedsiębiorcę przesłanki z art. 99 ust. 3a p.f., ale GIF nie uwzględnił ich w toku postępowania (uwagi Izby zostały zignorowane);
- obowiązkiem organu (GIF) jest odniesienie się do licznych wniosków dowodowych, które zostały złożone w sprawie przez Izbę jako uczestnika postępowania (wg Sądu GIF niezasadnie uznał, że nie odnoszą się one do istoty sprawy);
- stan kontroli przedsiębiorcy wyznacza całościowa relacja gospodarcza, a norma prawna, która jest podstawą rozstrzygnięcia, wyznacza zakres i kierunek prowadzonego postępowania dowodowego.

Szczegóły rozstrzygnięcia będą znane po otrzymaniu pisemnego uzasadnienia Sądu, co nastąpi w ciągu kilku tygodni.

Podkreślenia wymaga, że to kolejne w ostatnim czasie rozstrzygnięcie wydane na skutek skargi złożonej przez Dolnośląską Izbę Aptekarską we Wrocławiu ([po wyroku NSA z października 2023 r. – II GSK 1567/22](#) i [wyroku WSA w Warszawie z lutego 2024 r., V SA/Wa 861/23](#)), w którym Sąd akcentuje konieczność dokładnego zbadania stanu faktycznego sprawy w kontekście ustalenia przynależności danego przedsiębiorcy do grupy kapitałowej (sprawowania nad nim kontroli przez innego przedsiębiorcę). Od kilku lat na rynku aptecznym w Polsce kształtuje się praktyka omijania ograniczeń antykoncentracyjnych przez sieci apteczne. Izba podejmuje intensywne działania, aby przeciwdziałać temu procederowi na terenie województwa dolnośląskiego. Należy bowiem zauważyć, że ograniczenia w liczbie prowadzonych aptek, które zostały wprowadzone w 2017 r., mają na celu ochronę interesu społecznego, w tym przede wszystkim – życia i zdrowia polskich pacjentów, czyli najwyższych wartości. Naruszanie norm koncentracji aptek negatywnie oddziałuje na kształtowanie się rynku detalicznego obrotu lekami, przede wszystkim skutkuje jego monopolizacją oraz w perspektywie czasu zmniejszeniem dostępności do aptek i usług farmaceutycznych. Proces ten rodzi również określone reperkusje w zakresie wykonywania zawodu farmaceuty (obniża poziom świadczonych usług, zwiększa presję na niezależność farmaceuty, powoduje upadek aptek prowadzonych zgodnie z limitami koncentracji).

Z tych wszystkich względów Izba – działając w ramach przyznanych kompetencji ustawowych – będzie w dalszym ciągu kontynuowała działania mające na celu przeciwdziałanie praktykom otwierania lub przejmowania aptek z ominięciem lub naruszeniem norm koncentracji wyrażonych w ustawie prawo farmaceutyczne.

*

Izbę przed Wojewódzkim Sądem Administracyjnym w Warszawie sprawie o sygn. V SA/Wa 1719/23 reprezentował radca prawny Piotr Sędlak.

*

(-) mgr farm. Marcin Repelewicz – Prezes Okręgowej Rady Aptekarskiej DIA we Wrocławiu

(-) r. pr. Piotr Sędlak – prawnik Dolnośląskiej Izby Aptekarskiej we Wrocławiu